

REGIONALE AANPAK ARBEIDSMARKT ZUID-KENNEMERLAND EN IJMOND 2020-2022

14 oktober 2020

INHOUD

1.	DE UITDAGING VOOR ONZE REGIO	3
1.1	Samenwerken binnen een publiek-private context	4
1.2	Leeswijzer	4
2.	VISIE EN MISSIE EN KERNWAARDEN	6
3.	DE REGIONALE DOE-AGENDA ARBEIDSMARKT	7
3.1	Een (boven)regionale aanpak met lokale vertaling	7
3.2	De vier pijlers voor een gezonde arbeidsmarkt	7
3.3	De regionale doe-agenda: voor wie?	8
3.4	De regionale doe-agenda arbeidsmarkt	9
	3.4.1 Pijler: uitkering naar werk	9
	3.4.2 Pijler: van onderwijs naar werk	12
	3.4.3 Pijler: van werk naar werk	13
	3.4.4 Pijler: werkgelegenheid	15
3.5	Regionale doe-agenda in een landelijke context	16
4.	REGIONALE SAMENWERKINGSSTRUCTUUR	18
4.1	Een lerende werkomgeving	18
4.2	Rolverdeling en werkstructuur	18
4.3	Vooruitblik na 2023	18
5.	FINANCIERING	19
5.1	In te zetten regionale financiering	19
5.2	In te zetten lokale financiering	19
	BIJLAGE 1: REGIONALE DOE-AGENDA ARBEIDSMARKT	21
	BIJLAGE 2: ACTUALE SAMENSTELLING REGIONALE OVERLEGSTRUCTUUR	30

1. DE UITDAGING VOOR ONZE REGIO

De arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland en IJmond¹ kende tot maart van dit jaar nog een fikse krapte. Werkgelegenheid was er volop en de werkloosheid was historisch laag. Corona heeft hier in zeer korte tijd ingrijpende verandering in gebracht. In een paar weken tijd werd onze arbeidsmarktregio een van de zwaarst getroffen regio's van het land en ook onze aanpalende regio' zijn hard geraakt. Het aantal WW-uitkering in Zuid-Kennemerland en IJmond nam tussen februari en augustus toe van 4.935 naar 6.327 uitkeringen. Inmiddels begint een deel hiervan door te sijpelen naar de bijstand.

Het kabinet heeft op 28 augustus 2020 nieuwe steunmaatregelen gepresenteerd² met een derde ronde die doorloopt tot de zomer van 2021. Benadrukt werd dat ondanks deze steun ondernemers in sommige sectoren een fikse veranderopdracht te wachten staat. Daarbij wordt een beroep gedaan op het bewegen van werk naar werk, terugdringen van jeugdwerkloosheid, om- en bijscholing naar kansrijke sectoren en een aanpak vanuit regionale mobiliteitsteams. Zonder overigens de aandacht te verliezen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Hoe de economie en daarmee de banenmarkt zich het komende jaar ontwikkelen is sterk afhankelijk van de mate waarin het virus zich manifesteert en de snelheid waarmee een vaccin voorhanden is. Precieze aantallen en/of percentages zijn niet altijd te noemen. Maar de belangrijkste gevolgen van de coronacrisis voor de arbeidsmarkt tekenen zich inmiddels af:

- Waar sommige sectoren blijvend krimpen of verdwijnen, worden of blijven andere sectoren kansrijk(er). Een duurzame beweging van arbeidskrachten van kansarme naar kansrijke sectoren is nodig. Dit betekent sterke inzet op om- en bijscholing in samenwerking met bedrijfsleven en onderwijs
- De coronacrisis legt de kwetsbaarheid van bepaalde groepen op de arbeidsmarkt bloot. Dit zijn onder andere jongeren, flexwerkers en zzp'ers
- Waar de nadruk op inzet op uitkering naar werk belangrijk blijft, vormt preventie, het voorkomen van werkloosheid, een nieuwe uitdaging. Dit vraagt om vroeger signalering van ondernemers in moeilijkheden
- Mensen die door ziekte of een handicap een afstand hebben tot de arbeidsmarkt worden door de huidige ontwikkelingen nog kwetsbaarder dan voorheen, mede door de krimp van het aantal banen en een nieuwe aanwas van werkzoekenden. Dit vraagt om niet aflatende inspanning op het gebied van de garantiebanen.
- Samenwerking naar economisch herstel met aanpalende arbeidsmarktregio's is belangrijker dan ooit

In cijfers

Noord-Holland wordt economisch relatief hard getroffen: de Noord-Hollandse economie krimpt in 2020 mogelijk met 6,3%, tegenover een landelijke prognose van 5% (bron: Coronamonitor Provincie NH). Zuid-Kennemerland en IJmond wordt economisch relatief hard getroffen door het grote aandeel horeca en toerisme en een sterke vertegenwoordiging van de metaalindustrie. Daarnaast ondervinden we met een uitgaande pendel van 54% de gevolgen van aanpalende hard getroffen regio's als Haarlemmermeer (Schiphol) en Groot-Amsterdam (bron: UWV). Tot slot is ongeveer de helft van de Nederlandse culturele sector gevestigd in Noord-Holland. Het aandeel in de totale werkgelegenheid in de cultuursector is 4,5 procent van de totale werkgelegenheid in Nederland.

¹ De arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland en IJmond omvat de gemeenten Haarlem en Zandvoort, Heemstede, Bloemendaal, Velsen, Beverwijk en Heemskerk.

² Zie Kamerbrief Steun en herstelpakket dd 28 augustus 2020

De gevolgen van de coronacrisis voor de arbeidsmarkt hebben de urgentie om te komen tot een samenhangende regionale aanpak en een slagvaardige publiek-private samenwerking vergroot, maar mogen niet onze enige drijfveer zijn. Oplossingen moeten toekomstbestendig zijn en anticiperen op economisch andere tijden. Ook is het belangrijk dat de regionale aanpak ruimte laat voor een lokale benadering waar nodig.

Om daadwerkelijk tot resultaat te komen zijn de volgende elementen nodig:

- Een langdurige gemeenschappelijke visie en missie voor de regionale arbeidsmarkt
- Een dynamische regionale doe-agenda met lokale oplossingen waar nodig
- Een heldere rolverdeling en een regionale werkstructuur
- Lokaal en regionaal werkkapitaal

1.1 Samenwerken binnen een publiek-private context

Arbeidsmarkt is een sociaaleconomisch én een publiek-privaat vraagstuk dat vraagt om een samenwerkingsstructuur met alle partijen die hierin een rol hebben. Het doel is door samenwerking tussen gemeenten, UWV, werkgevers, werknemers en onderwijs zo goed mogelijk in te spelen op de vraag van de regionale arbeidsmarkt, zodat zoveel mogelijk werkzoekenden kans maken op betaald werk. Dit betekent enerzijds inspelen op de behoefte van werkgevers maar ook de juiste ondersteuning en begeleiding voor de werkzoekenden.

UWV en gemeenten voeren een aantal taken uit voor werkgevers en werkzoekenden binnen het wettelijk kader van de wet SUWI. Het Besluit SUWI en de Regeling SUWI wijzigen per 1 januari 2021. Het doel van deze wijzigingen is om de samenwerking en werkgeversdienstverlening in de arbeidsmarktregio's te versterken om zo meer mensen aan het werk te helpen en te houden. Een aantal acties binnen de regionale doe-agenda arbeidsmarkt krijgt vorm vanuit de kaders en de opdracht van de (gewijzigde) wet SUWI.

De regionale doe-agenda arbeidsmarkt is een dynamisch handvat dat zich waar nodig aanpast aan actuele ontwikkelingen. Om gelijke tred te houden met deze ontwikkelingen zijn betrouwbare monitoringinstrumenten onmisbaar. Een belangrijke onderlegger bij de uitvoering is de arbeidsmarktinformatie van het UWV, waaronder de periodieke regionale updates en rapportages. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van gemeentelijke rapportages over de ontwikkeling van uitkeringen uit de Participatiewet, Tozo en Bijzondere Bijstand Zelfstandigen (BBZ). Voor een breder economisch perspectief worden gebruik gemaakt van corona-monitors gepubliceerd door de gemeente Haarlem en de Provincie Noord-Holland.

1.2 Leeswijzer

In dit document is de regionale aanpak arbeidsmarkt en de onderliggende redentatie hiervoor uitgewerkt. De gepresenteerde aanpak is in augustus en september afgestemd met betrokken partijen en de genoemde thema's vormen daarmee een gedragen context voor verdere uitvoering.

De regionale doe-agenda is opgenomen als Bijlage 1 en vormt de kern van onze aanpak. Dit is het dynamische werkplan voor 2020 tot en met 2022.

De doe-agenda bevat alle regionale en lokale acties en doelstellingen. Sommige van deze acties zijn reeds in gang gezet. Andere worden gaandeweg uitgewerkt in deelplannen met smart geformuleerde doelstellingen. Deze onderliggende uitwerking is omwille van de leesbaarheid niet opgenomen in het totaaloverzicht.

De regionale werkstructuur in Bijlage 2 geeft een overzicht van partijen en gremia die een rol hebben of kunnen hebben bij de uitvoering van de regionale doe-agenda. Ook hiervoor geldt dat deze versie gezamenlijk verder wordt aangevuld en aangescherpt. Ook dient het als onderlegger voor een nog te

ontwerpen governancestructuur inclusief monitoring van de uitvoering van verschillende onderdelen van de regionale doe-agenda.

De regionale aanpak arbeidsmarkt 2020-2022, inclusief regionale doe-agenda, is tot stand gekomen in de periode tussen half juli en eind september 2020. Gedurende dit proces werd op 28 augustus 2020 een extra pakket met landelijke steunmaatregelen gepresenteerd, waarvan op 23 september 2020 een nadere uitwerking volgde³. Het landelijke steunpakket sloot in hoge mate aan bij de reeds geformuleerde thema's en acties en bood hiermee extra (financiële) handvatten voor realisatie hiervan.

Een financiële toelichting op deze landelijke middelen is opgenomen in hoofdstuk 5. Daarnaast is om de leesbaarheid en duiding te vergroten in paragraaf 3.5 een inhoudelijke koppeling opgenomen tussen de vier bouwstenen van het landelijke steunpakket en de thema's van onze regionale doe-agenda.

---

³ Kamerbrief Steun en herstelpakket dd 28 augustus 2020 en Kamerbrief Uitwerking aanvullend sociaal pakket, 23 september 2020

2. VISIE EN MISSIE EN KERNWAARDEN

Een samenwerking die leidt tot resultaten staat of valt met een gemeenschappelijk vertrekpunt. Dit vertrekpunt is verwoord in de onderliggende overeengekomen visie, missie en kernwaarden voor onze regio:

VISIE

In de arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland en IJmond is er optimale aansluiting tussen de behoeften en mogelijkheden van werkgevers, werknemers en werkzoekenden van vandaag en maximaal perspectief voor de werkgevers, werknemers en werkzoekenden van morgen.

MISSIE

In wisselende samenstelling en op verschillende plekken werken we aan een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, stimuleren we levenslange ontwikkeling en benutten we het talent en de mogelijkheden van eenieder die wil en kan werken. Zo benutten we optimaal de beschikbare werkgelegenheid in onze regio.

Publieke en private partijen in de regio dragen ieder bij aan deze missie vanuit een eigen rol, maar de uitvoering is congruent en samenhangend.

KERNWAARDEN

Onze oplossingen en onze werkwijze zijn altijd:

- *Duurzaam*
- *Inclusief*
- *Verbindend*

3. DE REGIONALE DOE-AGENDA ARBEIDSMARKT

De regionale doe-agenda loopt van 2020 tot en met 2022 is opgenomen als Bijlage 1. De doe-agenda bestaat uit een geheel van elkaar versterkende acties die bijdragen aan het herstel van de regionale arbeidsmarkt.

Een regionale doe-agenda:

- Brengt focus aan in een gezamenlijke benadering van de regionale arbeidsmarkt
- Biedt overzicht in de regionale en lokale acties zodat initiatieven elkaar kunnen versterken en wildgroei wordt voorkomen
- Geeft richting aan (keuzes ten aanzien van) nieuwe initiatieven en innovatie
- Positioneert de arbeidsmarktregio binnen de MRA en biedt zo handvatten voor verbinding met de MRA

3.1 Een (boven)regionale aanpak met lokale vertaling

De huidige crisis maakt meer dan voorheen duidelijk dat arbeidsmarkt een regionaal thema is. Het verlies of de creatie van werkgelegenheid heeft niet alleen effect op de stad of het gebied waar die werkgelegenheid zich bevindt. Door de pendel vanuit en naar andere steden of regio's zorgt verlies van banen in de ene gemeente voor een toename van de werkloosheid in omliggende gemeenten. Ook kan lokale werkgelegenheid niet worden voorbehouden aan de eigen inwoners.

Tegelijkertijd vraagt de economische structuur en sociaal-maatschappelijke samenstelling soms om een lokale aanpak. Ter illustratie: in de hele regio is intensivering van de dienstverlening van uitkering naar werk nodig, maar binnen de regio verschillen afspraken tussen gemeenten en de re-integratiepartners en tussen gemeenten en UWV. Ook de aanpak naar kansrijke sectoren kan lokaal zijn. Zo biedt de sector techniek kansen voor werkzoekenden in de hele regio, maar ligt het zwaartepunt van de vraag naar technisch geschoolde medewerkers meer in de IJmond dan in Zuid-Kennemerland.

De doe-agenda arbeidsmarkt is daarom regionaal waar dit meerwaarde heeft, maar mét ruimte voor een lokale vertaling waar nodig.

3.2 De vier pijlers voor een gezonde arbeidsmarkt

De coronacrisis heeft voor een aantal sectoren dermate grote gevolgen dat werkgelegenheid hierin fors zal krimpen. Voor veel werknemers is daarmee van 'herplaatsing' in het eigen beroep of binnen de sector geen sprake. Daarnaast staan werkgevers en zelfstandig ondernemers (waaronder zzp'ers) voor grote uitdagingen om hun bedrijf te laten voortbestaan in de brede economische crisis die wordt verwacht. Dit zet de werkgelegenheid onder druk, maar biedt met de juiste benadering ook kansen om nieuwe werkgelegenheid te creëren.

Economisch perspectief

De toekomst is onzeker. Per sector hangt de impact en duur af van een eventuele heropleving van het virus en het beschikbaar komen van een vaccin. Uiteindelijk worden alle conjunctuurgevoelige sectoren geraakt door een lager consumptie- en investeringspatroon, zoals de toerisme-, detailhandel-, metaal-, bouw- en bankensector. Voor een aantal sectoren is dit effect sterker door de impact van coronamaatregelen (denk aan OV en de reisbranche). Voor een aantal sectoren blijft de vraag gelijk of groeit deze juist (zoals voor supermarkten, IC-zorg en bezorg- en onlinediensten). *Bron: CPB, Langdurige effecten van de coronacrisis voor de arbeidsmarkt, augustus 2020*

De coronacrisis betekent dus *herijking* voor veel werknemers, werkgevers en voor zzp'ers en andere zelfstandig ondernemers. Deze herijking bepaalt in hoge mate de insteek voor de regionale doe-agenda arbeidsmarkt 2020-2022. Tegelijkertijd mag de doe-agenda geen tijdelijke of incidentele

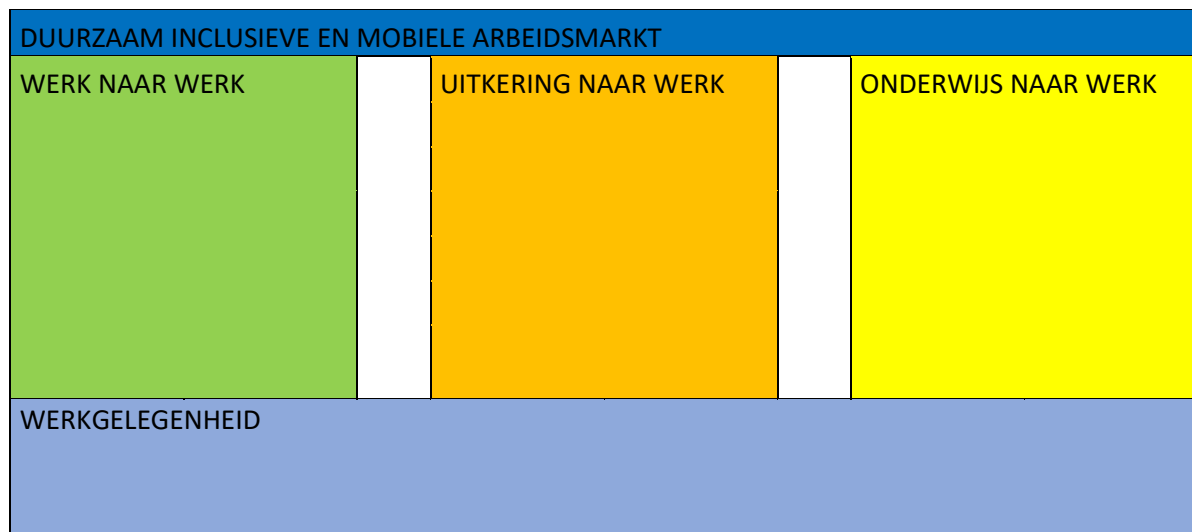
oplossingen bieden: er was en blijft immers ook een groep mensen die reeds kwetsbaar was op de arbeidsmarkt en van wie de kansen op werk door de coronacrisis nog kleiner zijn geworden.

We werken met de regionale doe-agenda arbeidsmarkt aan herstel naar een duurzame gezonde en inclusieve arbeidsmarkt. Een belangrijke sleutel daarvoor ligt in de beweging van:

- Werk naar werk
- Uitkering naar werk
- Opleiding naar werk

Daarnaast is de aanwezigheid van voldoende werkgelegenheid (banen) een belangrijke voorwaarde. Een vierde belangrijke (voorwaardelijke) pijler is daarom:

- Het benutten en stimuleren van werkgelegenheid

Werk verandert razendsnel en banen verdwijnen soms zelfs helemaal door de technologische ontwikkelingen, digitalisering en de verduurzaming van de economie. Werkgevers met een wendbare en flexibele organisatie zijn succesvoller en kunnen beter concurreren. [...] Door als werkgever te investeren in het versterken van de leercultuur op de werkvloer en goede (basis)vaardigheden van medewerkers worden werknemers breed inzetbaar, zodat ze in hun eigen sector kunnen blijven werken of zo nodig naar een andere sector kunnen overstappen. *Bron: CPB, Langdurige effecten van de coronacrisis voor de arbeidsmarkt, augustus 2020*

3.3 De regionale doe-agenda: voor wie?

Kijkend naar de huidige situatie op de arbeidsmarkt onderscheiden we de volgende groepen:

Werkzoekenden

- Mensen die door de coronacrisis hun werk zijn kwijtgeraakt: de eerste groep bestaat voornamelijk uit jongeren, flexwerkers en zzp'ers met geen of kortdurende WW-rechten
- Mensen met een vast contract die de komende maanden door faillissementen en reorganisaties hun werk verliezen
- Leerlingen/studenten en schoolverlaters

Werkenden en werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt

- Mensen die geen werk hadden voor de coronacrisis. Een groot deel hiervan is/was moeilijk bemiddelbaar door leeftijd, migratieachtergrond, (psycho)sociale problemen of ziekte.
- Mensen met een arbeidsbeperking met een garantiebaan of in beschermt werk
- Voortijdig schoolverlaters

Ondernemers/werkgevers

- Ondernemers met een gelijke of groeiende vraag naar medewerkers sinds de coronacrisis
- Ondernemers die afscheid moeten gaan nemen van medewerkers door reorganisatie of krimp
- Ondernemers die met de juiste ondersteuning werkgelegenheid kunnen behouden of vergroten

3.4 De regionale doe-agenda arbeidsmarkt

De doe-agenda 2020-2022 heeft een bijzonder karakter, omdat voor werkenden, werkzoekenden én werkgevers de arbeidsmarkt ingrijpend verandert door de gevolgen van de coronacrisis. Herstel van de arbeidsmarkt gaat hand in hand met economisch herstel tijdens en na corona en vraagt de komende jaren aan de ene kant om intensivering van bestaande dienstverlening, aangevuld met nieuwe en meer ingrijpende innovatieve benaderingen. De verbinding met onderwijsinstellingen wordt nog belangrijker in het kader van invulling van schaarse stageplaatsen en het inspelen op om- en bijscholingsvraagstukken.

3.4.1 Pijler: uitkering naar werk

Thema 1 Daling werkloosheid

De regio Zuid-Kennemerland en IJmond telde in augustus 2020 6.327 WW-uitkeringen. Een deel hiervan loopt inmiddels af waardoor het aantal aanvragen voor bijstand licht toeneemt. Verwachting is dat de instroom in de WW de komende maanden toeneemt.

De grote aanwas van werkzoekenden door de coronacrisis vraagt om intensiveren, innoveren en herijken van de aanpak van uitkering naar werk. Voor een deel gaat het hier om een goed bemiddelbare groep. Deze wordt via het WSP en uitzendorganisaties zo snel mogelijk weer naar werk begeleid. Daarnaast is er een groep die eerst omgeschoold moet worden. Voldoende capaciteit is een vereiste voor snelle matching, heroriëntatie en het inzetten van om- en bijscholing naar ander werk.

Onderdeel van het landelijke steunpakket is de uitrol van regionale mobiliteitsteams en het uitgangspunt van één loket. Het ligt in de lijn der verwachting dat mobiliteitscentra en/of werk naar werk dienstverlening zoveel mogelijk vorm krijgt over de as van het WSP. Daarbij zal de doelgroep vooral bestaan uit werknemers die onder NOW 2 (en mogelijk NOW 3) vallen en voor wie ontslag dreigt.

De inspanningen binnen dit thema hangen nauw samen met de pijler van werk naar werk, waarin specifieke aandacht is voor zzp'ers en andere zelfstandig ondernemers.

Reeds in gang gezet

- Tijdelijke uitbreiding van bezetting WSP met 2 fte voor snelle matching jongeren en andere kwetsbare groepen via Perspectief op Werk
- Extra inzet op toeleiding van jongeren die recentelijk hun baan hebben verloren bij voorkeur naar functies in de techniek via Perspectief op Werk
- Blended trainingen in de IJmond (combinatie van live en online events) met ondersteuning van eLaunch platform
- Inzet VR brillen als opvolging van inzet van House of Skills in de IJmond waarmee werkzoekenden een 'kijkje' kunnen nemen in de branches die nieuw naar voren komen op basis van hun competenties (samenwerking IJmond Werkt! en Weener XL in 's Hertogenbosch)

Nader uit te werken

- Intensieve samenwerking gemeenten, UWV en re-integratiepartners in regionaal mobiliteitscentrum of regionale mobiliteitsteams met financiering vanuit landelijk steunpakket
- Loopbaanadvies in de praktijk koppelen aan om- en bijscholing met financiering vanuit landelijk steunpakket en door samenwerking met UWV, werkgeversorganisaties, werknemersorganisaties en onderwijs

(Eventueel) lokaal aanvullend:

- Intensivering complementaire dienstverlening UWV en gemeente
- Lokale herijking van afspraken met uitzendorganisaties en/of publieke en private re-integratiepartners
- Lokaal aanvullende middelen voor om- en bijscholing voor groepen die geen aanspraak kunnen maken op de landelijke regelingen

Een bijstandsuitkering – gemiddeld 14.000 euro per jaar per persoon per jaar – kost gemeenten bijna 2900 euro per persoon per jaar in de uitvoering. Zo heeft bureau Berenschot berekend op basis van een steekproef onder dertig gemeenten

Thema 2 Gelijke kansen voor werkzoekenden

Werkgelegenheid verdwijnt en werkzoekenden die beter bemiddelbaar zijn betreden de arbeidsmarkt. Hierdoor komt bemiddeling van uitkering naar werk voor de groep mensen met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt meer onder druk te staan. Om te voorkomen dat zij wederom achterblijven is intensivering van de bestaande re-integratie dienstverlening nodig. Daarin is het belangrijk om ook toekomstige doelgroepen voor ogen te blijven houden. Zo komt hier de komende jaren ook een groep statushouders en vluchtelingen bij.

Om de dienstverlening aan deze groep te optimaliseren moeten we een goed beeld hebben van het profiel van deze kandidaten. Dit vraagt om nadere afstemming met en tussen gemeenten en UWV.

Reeds in gang gezet

- Talent naar de zorg, 60 re-integratietrajecten naar betaald werk in de zorg voor kwetsbare uitkeringsgerechtigden via Perspectief op Werk
- Versterking van het WSP door professionalisering van het matchingsproces met als speerpunten herkenbaarheid, procesharmonisatie en deskundigheidsbevordering via Perspectief op Werk
- Experimenteren met innovatieve bemiddelingsmethodieken via Perspectief op Werk
- Verdere ontwikkeling van de Paskamer (House of Skills) voor mensen met een kwetsbare arbeidsmarktpositie met een laaggeschoold profiel of een taalachterstand (samenwerking van TNO met Passport4Work, House of Skills en IJmond Werkt!)

Nader uit te werken

- Kandidaten in beeld via heldere profielen
- Onderzoeken mogelijkheden tot detachering
- Stimuleren van ruimte bij werkgevers voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, met speciale aandacht voor overheidswerkgevers
- Intensievere samenwerking met sociaal ondernemers door regionale inzet Actieplan Impact Ondernemen

(Eventueel) lokaal aanvullend:

- Lokale herijking re-integratie aanpak in verband met toestroom nieuwe groepen

Thema 3 Behoud voor mensen met een garantiebaan of WSW-indicatie

De primaire opdracht van het Regionaal Werkbedrijf Zuid-Kennemerland en IJmond (RWB ZK-IJ) was de invulling van de banenafspraken. Ondanks een bredere focus blijft dit thema een van de belangrijkste speerpunten van het RWB ZK-IJ.

Eind van het eerste kwartaal 2020 bedroeg het aantal mensen voor de banenafspraken in onze regio ruim 3.500 personen. Juist in deze tijd hebben werkgevers behoefte aan extra ondersteuning en dienstverlening door het WSP bij het realiseren van garantiebanen. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het realiseren van beschut-werkplekken voor de groep die te veel beperkingen heeft om te werken in bij een reguliere werkgever. Dit gebeurt in samenwerking met re-integratiepartners Pasmatch in Zuid-Kennemerland en IJmond Werkt in de IJmond en het UWV. Pasmatch verzorgt de screening en plaatsing. UWV verzorgt de indicatie Beschut werken. Ook is er structurele aansluiting tussen de aanpak vanuit onderwijs en werk en inkomen voor jongeren die in het doelgroepenregister worden opgenomen voor garantiebanen.

Het kabinet geeft tijdelijk een impuls om mensen uit de banenafspraken betrokken te houden bij de arbeidsmarkt. Daarnaast maakt het kabinet middelen vrij ter tegemoetkoming van het omzetverlies bij SW-bedrijven (bron: Kamerbrief 28 augustus 2020).

Zeer belangrijk voor duurzaam werk voor deze groep is deze in beeld te hebben en te houden. Wat is hun profiel? Welke ondersteuning hebben zij nodig? Dit geldt voor de groep die nog op zoek is naar werk, maar ook voor degenen die al werkzaam zijn in een dienstverband. Het volgen van deze werkende groep vraagt nadere uitwerking door UWV en gemeenten. In 2019 waren voor de hele regio de klantprofielen van het doelgroepenregister ingevuld. Dit moet continu worden bijgehouden.

Reeds in gang gezet

- Ondersteuning van werkgevers door middel van de HARRIE-Training. Ruimte voor drie in-company trainingen (6-12 personen per training) via Perspectief op Werk
- Inzet van op maat gemaakte 'Sterk naar Werk' trainingen in samenwerking met werkgevers, het WSP en jobcoaches voor duurzame plaatsingen (2 succesvolle pilots in de IJmond)

Nader uit te werken

- Doelgroep garantiebanen blijvend in beeld
- Focus op duurzaamheid van garantiebanen, onder andere door uitbreiding van jobcoach-ondersteuning
- Regionale en/of lokale vertaling (van extra middelen) naar aanpak garantiebanen en beschut werk door het RWB ZK-IJ
- Inzet inclusieve technologie om kwetsbare doelgroep complexe handelingen te kunnen laten uitvoeren in productielijnen via acquisitie in IJmond samen met TNO en Techport

Een grove schatting van deze maatschappelijke baten van werk voor mensen uit de voormalige WsW doelgroep bedraagt volgens CPB en SCP, in geld uitgedrukt, 5000 euro per persoon per jaar. Deze baten komen bovenop de directe besparingen van de bijstandsuitkering. <i>Bron: kamerbrief 9 juni 2020 Uitkomsten onderzoeken Participatiewet</i>

3.4.2 Pijler: van onderwijs naar werk

Thema 4 Aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt voor scholieren, studenten en (vroegtijdig) schoolverlaters

Een erkend diploma of certificaat draagt in hoge mate bij aan duurzame inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.

Sinds 1 januari 2014 werken de gemeenten uit Zuid-Kennemerland en IJmond gezamenlijk aan de aanpak van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten (VSV) in een gemeenschappelijke regeling (GR) schoolverzuim en VSV. Uitgangspunt is dat elke jongere een passend leer(werk)aanbod moet krijgen en zich optimaal kan ontwikkelen.

De aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt voor jongeren is onderdeel van de regionale Vervolgaanpak Voortijdige Schooluitval 2019-2022 (VSV). Hoewel het met het grootste deel van de jongeren in onze regio goed gaat, heeft een deel extra begeleiding nodig om een diploma of certificaat te behalen. Hierin is specifieke aandacht voor VSO-PRO-jongeren.

Gemeenten, het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs zetten zich structureel in voor jongeren die dreigen geen diploma's of certificaten te behalen. De VSV-aanpak wordt voortdurend aangescherpt. Recent onderzoek wijst uit dat 24% van de 15-jarige jongeren functioneel analfabeet is. De VSV zet samen met de aanpak Laaggeletterdheid in op de integratie van taaltrajecten in het mbo-onderwijs/taalgericht onderwijs of op een sterkere verbinding met vervolgopleiding of werk binnen het educatieaanbod voor jongeren.

In de RMC-regio Zuid-Kennemerland en IJmond zijn er totaal 68.877 jongeren in de leeftijd van 4 tot 23 jaar (data 20 maart 2020). Een deel van deze jongeren heeft extra begeleiding nodig om een diploma of certificaat te behalen. *Bron: CPB, Langdurige effecten van de coronacrisis voor de arbeidsmarkt, augustus 2020*

De coronacrisis heeft grote gevolgen voor leerlingen/studenten en (voortijdig) schoolverlaters met een opleiding in sectoren waarin bovengemiddeld veel werkgelegenheid verdwijnt. Daarbij moet worden gedacht aan horeca, persoonlijke verzorging, detailhandel en toerisme. Verwachting is dat vooral lager opgeleide jongeren niet (kunnen) doorstromen naar een vervolgopleiding en zich dus melden op de arbeidsmarkt.

In eerste instantie wordt een groot deel van de ingezette VSV-maatregelen voortgezet, waar nodig aangevuld met vernieuwende elementen. Daarnaast wordt een aantal zaken nader uitgewerkt in een uitvoeringsagenda. Hieronder vallen ook maatregelen gericht op stage- en leerwerkplekken en via deze soms naar werk. Het beleid van de MBO's hiervoor is zoals vastgelegd in de Kwaliteitsagenda's. Ook deze agenda's worden geactualiseerd. Bij toeleiding en re-integratie naar werk wordt reeds nauw samengewerkt met gemeentelijke diensten Werk en Inkomen.

Reeds in gang gezet

- Focusplan onderwijs op heroriëntatie in beroepskeuze, verlenging schakeltrajecten, 'herbeleving' van de keten tussen onderwijs en (leerwerk)bedrijven en implementatie praktijkleren voor 70 studenten via Perspectief op Werk
- Aanpassingen van het Leerwerkloket en het Leerplein/Werkplein in combinatie met trainingen zodat deze loketten optimaal gebruik kunnen maken van de instrumenten van House of Skills via Perspectief op Werk
- Stimuleren extra instroom in het technisch onderwijs door inzetten van inspiratielessen en een Escape Room met bereik van circa 1000 leerlingen MBO 2 in het kader van Sterk Techniek Onderwijs via Perspectief op Werk
- Brede aanpak in IJmond voor het actief benaderen van jongeren uit beeld en dienstverlening hierop in samenwerking met o.a. Heliomare

- Project in IJmond in samenwerking met VSO-PRO-scholen: dienstverlening in een vroegtijdig stadium voor jongeren met intensieve begeleidingsbehoefte en/of met leerproblemen in de stap naar betaalde arbeid

Nader uit te werken

- Aanpak om jongeren te bereiken die in de bijstand komen, maar niet in beeld zijn bij het onderwijs, Leerwerkloket of het Leerplein
- Waar nodig versterken samenwerking bedrijfsleven en onderwijs gericht op stageplaatsen naar aanleiding van aanpak SBB
- Waar nodig versterken samenwerking bedrijfsleven en onderwijs naar aanleiding van uitvoeringsagenda VSV vanuit RMC-netwerk
- Waar nodig nader uitwerken samenwerking bedrijfsleven en onderwijs naar aanleiding van aangepaste kwaliteitsagenda's MBO vanuit RMC-netwerk

(Eventueel) lokaal aanvullend:

- Lokale initiatieven tussen onderwijs en bedrijfsleven, waaronder ontwikkeling toekomstgericht en marktgericht onderwijs

Afstuderen tijdens een recessie kan langdurige effecten op carrière en inkomen hebben. De wetenschappelijke literatuur laat zien dat jongeren die tijdens een recessie de arbeidsmarkt betreden hier tot tien jaar last van kunnen hebben door lagere baankansen en lagere lonen. Per procentpunt werkloosheidsstijging gaat het om ongeveer 2-4% lager loon; voor een gemiddelde recessie komt dit neer op een 6-12% lager loon voor een aantal jaren. Bron: CPB

Thema 5 Om- en bijscholing ter versterking van positie op de arbeidsmarkt

De match tussen onderwijs-arbeidsmarkt is ook relevant voor andere doelgroepen die moeten bij- of omscholen. Bijvoorbeeld om de duurzame kans op ander werk te vergroten, eventueel in een andere sector. Maar ook in het kader van levenslang ontwikkelen. Om- en bijscholing is inzetbaar op alle thema's binnen de pijlers uitkering naar werk en werk naar werk.

Vanuit het landelijke herstellepakket komt in 2021 extra geld beschikbaar voor om- en bijscholing. Dit is mede gericht op uitbreiding van het Loket Leren en Werken voor omscholingsadviezen aan werkzoekenden en voor dienstverlening van werk naar werk in combinatie met om- en bijscholing. Maar het vraagt ook om een vertaalslag naar erkende cursussen en trainingen in samenwerking met onderwijsinstellingen. Daarbij moet worden gedacht aan oriëntatietrajecten, schakeltrajecten en verkorte deeltijdopleidingen.

Nader uit te werken

- Uitvoering Regionale aanpak basisvaardigheden Zuid-Kennemerland en IJmond
- Versterking Leer Werk Loket en dienstverlening van werk naar werk
- Opzetten erkend om- en bijscholingscurriculum voor werkzoekenden en werkenden in samenwerking met UWV, gemeenten, werkgevers en onderwijs

3.4.3 Pijler: van werk naar werk

Thema 6 Preventie: voorkomen van werkloosheid voor werknemers en zzp'ers

Naast inspanningen om werkzoekenden zo snel mogelijk weer naar werk te begeleiden, ligt er een uitdaging in het tijdig signaleren van dreigende werkloosheid en het inzetten van werk naar werk trajecten in combinatie met om- en bijscholing.

Een subgroep die specifieke aandacht vraagt, zijn de kleine zelfstandig ondernemers, waaronder zzp'ers. De regio Zuid-Kennemerland telt een groot aantal zzp'ers en de coronacrisis heeft

ingrijpende gevolgen voor hen die werkzaam zijn in sectoren die onder druk staan. Een deel van deze groep zal noodgedwongen op zoek moeten naar werk in loondienst gecombineerd met om- of bijscholing. Een actuele peiling laat echter zien dat een ander deel vanuit ondernemerschap zoekt naar nieuwe mogelijkheden en kansen. De Tozo 3 verplicht gemeenten de groep die hiervan gebruik maakt actief te benaderen. Het vraagt afstemming tussen gemeenten of hiervoor een lokale of regionale benadering wordt gekozen.

Vroegtijdig meedenken met individuele ondernemers in moeilijkheden voorkomt of beperkt werkloosheid en draagt bij aan continuïteit van ondernemingen. De komende jaren is een persoonlijke verbinding met grote én kleine ondernemers daarom belangrijker dan ooit. Dit vraagt om een gezamenlijke benadering vanuit relevante ondernemersplatforms, het WSP en het gemeentelijk accountmanagement. VNO-NCW, MKB Haarlem en de Industriekring Haarlem hebben reeds uitgesproken zich hier gezamenlijk voor te willen inspannen.

Met een goed en actueel beeld van de behoeften van ondernemers kunnen continuïteitsvraagstukken tijdig worden ondervangen. Terugkerende vraagstukken zijn een onderlegger voor structurele verbetering van het ondernemersklimaat. Daarnaast bieden uitkomsten gerichte handvatten voor investeringen in het kader van MRA-invest. Door lokale ervaringen periodiek regionaal te delen ontstaat een lerende omgeving, waarmee oplossingen voor bredere vraagstukken kunnen worden ontwikkeld.

Goede opvolging op de behoeften is essentieel. Na signalering volgt waar nodig ondersteuning en begeleiding naar ander werk gecombineerd met om- en bijscholing. Hier ligt de verbinding met de op te richten regionale mobiliteitsteams. Voor een deel van de werknemers kunnen we gebruik maken van regelingen voor werkenden die vallen onder de NOW-regeling. Ook is de verbinding met de O&O-fondsen relevant.

Reeds in gang gezet

- Online informatie- en inspiratie bijeenkomst voor kleine zelfstandigen en zzp'ers in Zuid-Kennemerland in samenwerking met o.a de Stadsgarage, Platform voor freelance musici en financiers op 8 oktober
- Verkenning transferpunt Techniek en pilot met House of Skills en Technologiccoalitie
- Verbinding met het ondernemersnetwerk Netwerken werkt vanuit het WSP
- Pilot aanpak zelfstandigen TOZO met aandacht voor rouwverwerking, nieuwe kansen en omscholing in de IJmond

Nader uit te werken

- Verbinden relevante ondernemersnetwerken in samenwerking met VNO-NCW, MKB Haarlem en de Industriekring Haarlem en afstemmen benadering ondernemers
- Inrichten regionale afstemming tussen deze partijen met verbinding naar de regionale overlegstructuur voor het escaleren van vraagstukken die vragen om structurele oplossingen
- Inzet uitwerken van Onderwijs en Ontwikkelingsmiddelen (O&O) samen met fondsen en werkgeversorganisaties
- Keuze maken voor lokaal of regionaal plan van aanpak zzp'ers in het kader van Tozo 3

(Eventueel) lokaal aanvullend:

- Lokale pilot loopbaangesprek voor 200 zzp'ers in Haarlem en Zandvoort

3.4.4 Pijler: werkgelegenheid

Inspanningen in het kader van mobiliteit naar werk vinden geen vruchtbare grond als er onvoldoende werkgelegenheid is. Werkgelegenheid is sterk verbonden met economisch herstel en groei. De arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland en IJmond kent een behoorlijk hoog pendelratio (54%). Daarmee zijn we als regio voor werkgelegenheid sterk afhankelijk van aanpalende regio's. Samenwerking met deze regio's, onder andere in MRA-verband, is daarom essentieel.

Van de werkende inwoners van Zuid-Kennemerland werkt meer dan de helft buiten de eigen woonregio. Meer dan een derde werkt in de arbeidsmarktregio Groot-Amsterdam. Van de mensen die in Zuid-Kennemerland werken komt 44 % dagelijks van buiten de regio naar hun werk. Het grootste deel hiervan komt uit de IJmond. Groot-Amsterdam volgt op kleine afstand. Van de werkende inwoners van de regio IJmond werkt 49% buiten de eigen woonregio. Circa 20 % van de inwoners van deze regio werkt in Groot-Amsterdam. Circa 12 % werkt in Zuid- Kennemerland. Van de mensen die in de IJmond werken woont circa 37 % buiten de regio. Veel van hen komen uit de regio Noord-Holland Noord. Bron: Arbeidsmarktanalyse Alle hens aan dek, 2017

Door de coronacrisis ligt voor de korte termijn veel nadruk op het behoud van werkgelegenheid en het benutten van werkgelegenheid in kraptesectoren. Tegelijkertijd gaan we een tijd tegemoet waarin een deel van de werkgelegenheid structureel verdwijnt. En juist hierin liggen kansen besloten om bij het creëren van nieuwe werkgelegenheid meteen de transitie te maken naar een arbeidsmarkt die beter aansluit op lokale economische profielen binnen de arbeidsmarktregio en binnen de MRA.

Hoewel werkgelegenheid in principe aan 'de markt' is, kan vanuit publiek-private samenwerking en met sociaaleconomische afspraken een ondernemersklimaat worden gecreëerd dat ondernemers ondersteunt bij het ontwikkelen van hun onderneming en nieuwe banen.

Thema 7 Het beter benutten of ontsluiten van bestaande werkgelegenheid

Naast sectoren waarin werkgelegenheid verdwijnt, zijn er sectoren waarin werkgelegenheid blijft of zelfs toeneemt, zoals techniek, de zorg en het onderwijs. Niet altijd kunnen de kansen in deze sectoren worden benut: er zijn wel vacatures maar werkenden hebben om verschillende redenen geen ruimte voor (onder andere) zij-instromers. De instroomcapaciteit wordt hierdoor beperkt op een moment dat we moeten inzetten op omleiding naar kansrijke beroepen.

Daarnaast bieden ambities op andere vlakken zoals de duurzaamheidsopgave en het realiseren van voldoende woningen aanknopingspunten voor het creëren van werkgelegenheid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Een groep voor wie sociaal ondernemers een oplossing bieden.

Reeds in gang gezet

- Verkenning van oplossen frictie tussen aanbod van zij-instroom en instroomcapaciteit voor de zorg in samenwerking met VBZ KAM. Oplossingen kunnen op termijn worden uitgebreid naar andere sectoren zoals techniek, in samenwerking met werkgeversorganisaties
- Lokale/regionale SROI-bonus bij publieke aanbestedingen
- Samenwerking met woningcorporaties in de IJmond regio om een SROI-component toe te voegen voor leveranciers van de corporaties om zo extra banen te realiseren
- Het creëren van een goed-werkend ecosysteem voor sociaal ondernemers als onderdeel van het Actieplan Impact Ondernemen

Nader uit te werken

- Werkgevers werk beschikbaar laten maken voor de doelgroep door middel van functie-en baancreatie

(Eventueel) lokaal aanvullend:

- Benutten van innovatieve partnerprojecten in de stad o.a. in de zorg en sport

- Uitrol Learning Online Stadsgarage, dat impact ondernemers helpt zich te ontwikkelen en te innoveren of hun onderneming anders in te richten n.a.v. Corona
- IJmond: bestaande maatschappelijk betrokken ondernemers helpen statushouders met het opstarten van ondernemingen (businessplan, uitleg wet- en regelgeving, netwerken)

Thema 8 Het creëren van nieuwe werkgelegenheid

Creatie van nieuwe werkgelegenheid hangt nauw samen met lokale economische ambities. De arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland en IJmond kent grote lokale verschillen in economische structuur wat in bepaalde sectoren of op bepaalde opleidingsprofielen resulteert in een mismatch tussen markt en arbeidskrachten.

Bij het creëren van nieuwe werkgelegenheid kan gericht worden gekozen voor ‘banenmotoren’ die passen bij lokale economische structuren en/of ambities. Door op (boven)regionaal niveau het herstel van werkgelegenheid te koppelen aan deze lokale ambities ontstaat de mogelijkheid om te sturen op een betere match tussen banen en arbeidskrachten beoogde toekomst.

Een uitstekend handvat hiervoor is het onderzoek dat vanuit Plabeka/MRA is gestart om per deelregio van de MRA de economische ambities te formuleren, oftewel een ‘handelingsperspectief’. Zuid-Kennemerland en IJmond stellen beide afzonderlijk van elkaar een handelingsperspectief op. De resultaten van de deelregio’s worden gebundeld tot één overzicht, waarmee een economisch ontwikkelperspectief voor de MRA ontstaat. Dit ontwikkelperspectief geeft aan waar de kracht van de deelregio ligt: wat zijn sterke sectoren, hoe is de deelregio onderscheidend ten opzichte van andere deelregio’s. Dit ontwikkelperspectief dient als onderlegger voor de verstedelijkingsstrategie van de MRA, maar kan ook uitstekend worden benut voor keuzes ten aanzien van nieuwe werkgelegenheid.

Nader uit te werken

- Bestuurlijke keuzes in MRA-verband voor lokale banenmotoren voor de arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland en IJmond aan de hand van uitkomsten Plabeka-onderzoek

3.5 Regionale doe-agenda in een landelijke context

In een kamerbrief van 23 september 2020 presenteerden de Minister en Staatssecretaris van SZW hun landelijke steunpakket langs de lijn van vier bouwstenen. In onderstaand overzicht worden deze gekoppeld aan de thema’s van onze regionale doe-agenda. Een deel van de benoemde middelen wordt toegekend op gemeentelijk niveau en krijgt dus een lokale uitwerking buiten de regionale doe-agenda arbeidsmarkt.

Thema 8 Creëren van nieuwe werkgelegenheid maakt geen deel uit van het landelijke steunpakket en ontbreekt dus in onderstaand overzicht.

Bouwstenen landelijke steunpakket	Thema's doe-agenda
Intensieve ondersteuning en begeleiding naar nieuw werk	
Ondersteuning van sectorale samenwerkingsverbanden	Alle thema's (borgen in governance)
Regionale mobiliteitsteams	Thema 1
Investerings in dienstverlening UWV en gemeenten	Thema 1 en 2
Bijzondere aandacht voor zelfstandigen en werknemers met een arbeidsbeperking	Thema 6, 3 en 7
Scholing en ontwikkeling voor behoud van werk	
Scholing waar mensen rechtstreeks een beroep op kunnen doen	Thema 5
Scholing en ontwikkeling via werkgevers en samenwerkingsverbanden	Thema 5
Bestrijding van jeugdwerkloosheid	
Regionale aanpak Jeugdwerkloosheid	Thema 1
Inzet op kwetsbare schoolverlaters	Thema 4
Aandacht voor jongeren buiten beeld	Thema 4
Aanpak van armoede en schulden	
Deze middelen komen toe aan gemeenten en aanpak via Schulden en Minima	Lokaal

4. REGIONALE SAMENWERKINGSSTRUCTUUR

De realisatie van de regionale doe-agenda vraagt om commitment, een regionale werkstructuur op bestuurlijk, beleids-strategisch en uitvoerend niveau gekoppeld aan een heldere governance.

4.1 Een lerende werkomgeving

De regionale doe-agenda is een mozaïek van regionale en lokale aanpakken. Naast focus op een aantal regionale thema's waarin partijen samenwerken, biedt de doe-agenda inzicht in lokale initiatieven. Dit inzicht kan de opmaat zijn tot het uitwisselen van ervaringen. Wanneer deze dialoog is ingebed in een goedwerkende regionale samenwerkingsstructuur ontstaat een lerende omgeving, waarin lokale best-practices ook kunnen worden benut door andere gemeenten of andere partijen in de gehele regio.

4.2 Rolverdeling en werkstructuur

De gemeente Haarlem heeft als centrumgemeente een coördinerende voortrekkersrol. Zo maakte het Ministerie van SZW in mei 2020 bekend dat de 35 centrumgemeenten van de Arbeidsmarktregio's vanaf 2021 aanvullende middelen ontvangen om hun regiefunctie voor de samenwerking en de gezamenlijke publieke werkgeversdienstverlening in de 35 arbeidsmarktregio's duurzaam te ondersteunen en te versterken.

Op 30 september 2020 hebben deelnemers aan het Bestuurlijk Overleg Arbeidsmarkt en het Regionaal Werkbedrijf Zuid-Kennemerland en IJmond afgesproken het vierde kwartaal van 2020 te benutten voor verdere uitwerking van de governance-structuur rondom de Regionale aanpak arbeidsmarkt.

Binnen deze nog te ontwikkelen structuur wordt gezorgd voor een evenwichtige vertegenwoordiging van zowel Zuid-Kennemerland als de IJmond. Daarnaast moet deze structuur een weerspiegeling bieden van alle betrokken perspectieven: werkgevers, werknemers, onderwijsinstellingen en publieke partijen (UWV, werk en inkomen, economie en onderwijs). Tot slot zal de verbinding met de uitvoering(sorganisaties) niet ontbreken. Bijlage 2 bevat een overzicht met relevante regionale overleggen. Dit overzicht dient als onderlegger voor deze dialoog.

Na of tegelijk met de governance-structuur wordt gewerkt aan een monitoringinstrument waarmee de uitvoering van de regionale doe-agenda kan worden gevolgd.

4.3 Vooruitblik na 2023

De tijden zijn onzeker en vooruitkijken voor een langere periode biedt momenteel weinig concrete houvast. Toch zal 2021 worden benut om reeds de blik vooruit te werpen naar de periode 2023 – 2026, ook in termen van financiering voor de regio.

5. FINANCIERING

Uitgangspunt bij de doe-agenda is dat per onderdeel wordt gezocht naar passende financiering. Dit kan een combinatie opleveren van publieke en private middelen. Uitgangspunt is om regionale ambities te financieren uit regionale middelen en lokale ambities vanuit lokale middelen.

Relevant daarbij is en blijft de vraag: wat is een publiek vraagstuk en wat is 'aan de markt'. Meer concreet:

- Waar zetten we publieke financiële middelen op in en wat vraagt om private financiering? En waar bieden innovatieve publiek-private financieringsvormen uitkomst?
- Waar heeft de overheid een faciliterende rol en waar ligt die rol bij private partijen?

5.1 In te zetten regionale financiering

Het kabinet heeft aanvullende financiële steunmaatregelen aangekondigd die kunnen worden benut voor uitwerking van de regionale doe-agenda. Per maatregel wordt gezocht naar passende financiering. Dit kan een combinatie opleveren van publieke en private middelen. In december is naar verwachting bekend hoe de financiële steunmaatregelen van het kabinet over de regio's worden verdeeld.

Daarnaast is voor een deel van de regionale ambities nog € 1 miljoen beschikbaar vanuit Perspectief op Werk. Het eerste miljoen is reeds besteed aan acties die zijn opgenomen in de regionale doe-agenda. Samen met partijen wordt vanuit de context van deze agenda gekeken naar de bestemming van het tweede miljoen.

Aanvullend is financiering vanuit andere middelen voorhanden of wordt hiernaar gezocht. Belangrijk daarin zijn in elk geval de reguliere financiering van onderwijs voor BOL (tot en met 27 jaar), BBL en de O&O fondsen voor de beweging van werk naar werk.

Regionaal reeds bekend

Financieringsbron ⁴	2020	2021	2022
Decentralisatie-uitkering Versterken Arbeidsmarktregio regionale ondersteuning en facilitering regionale samenwerkingsstructuur vanuit gemeente Haarlem	€ 76.921	€ 384.607	€ 398.593
Perspectief op Werk	€ 1.000.000 (besteed)	€ 1.000.000	Nog onbekend

Landelijk nog te verdelen

Financieringsbron	2020	2021	2022
Regionale mobiliteitsteams totaal € 195 miljoen	€ 11.000.000	€ 109.000.000	€ 75.000.000
Aanpak jeugdwerkloosheid totaal € 346 miljoen t/m 2024	€ 13.000.000	€ 104.000.000	€ 100.000.000
Bij- en omscholing totaal € 199 miljoen		€ 181.000.000	€ 18.000.000

5.2 In te zetten lokale financiering

Lokale initiatieven worden gefinancierd vanuit de lokale begroting. De ruimte om extra middelen in te zetten voor intensivering van de aanpak van uitkering naar werk verschilt per gemeente. Een groot

⁴ Bronnen: Kamerbrief Toelichting decentralisatie-uitkering Versterken Arbeidsmarktregio's, 28 mei 2020 en Kamerbrief Uitwerking aanvullend sociaal pakket, 23 september 2020

deel hiervan zal komen uit re-integratiemiddelen en eventuele lokale corona-herstelfondsen. Maar ook vanuit het landelijke pakket kunnen gemeenten rekenen op extra middelen. Een overzicht:

- Het kabinet investeert tijdelijk in de re-integratiebudgetten van gemeenten voor dienstverlening aan bijstandsgerechtigden. Met een reservering van €270 miljoen kan de hogere instroom in de bijstand worden opvangen.
- Daarop komt een additionele verhoging van de re-integratie middelen in 2021 om de dienstverlening aan mensen die nu als gevolg van de crisis de bijstand instromen, te intensiveren.
- Om aan te kunnen sluiten op de behoeften van zelfstandigen is € 7 miljoen gereserveerd
- Om ook mensen met een arbeidsbeperking, die onder de banenafpraak bij de arbeidsmarkt, betrokken te houden, wordt € 36 miljoen beschikbaar gesteld.
- Voor een vroegtijdige schuldenaanpak en de juiste ondersteuning daarbij reserveert het kabinet in totaal € 146 miljoen. Deze middelen zijn onder meer bestemd voor het versnellen in de gemeentelijk aanpak van problematische schulden en de bijzondere bijstand

BILAGE 1: REGIONALE DOE-AGENDA ARBEIDSMARKT

THEMA'S PER PILER	VOOR WIE	(SUB)REGIONAAL	ACTIE	STATUS	TREKKER(S)	FINANCIERING
UITKERING NAAR WERK						
1 Daling werkloosheid	Goed-bemiddelbare werzoekenden die door corona zonder werk zijn gekomen	REGIONAAL	Uitbreiding van de personele bezetting bij het Werkgeversservicepunt (WSP) voor snelle matching jongeren en andere kwetsbare groepen	loopt	PoW	PoW
		REGIONAAL	Extra inzet op toeleiding van jongeren die recentelijk hun baan hebben verloren bij voorkeur naar functies in de techniek via Perspectief op Werk	loopt	PoW	PoW
		REGIONAAL	Loopbaanadvies in de praktijk koppelen aan om- en bijscholing met financiering vanuit landelijk steunpakket	nader uit te werken	Samenwerking UWV, werkgeverorganisaties, werknemersorganisaties en onderwijs	Via landelijk steunpakket
		REGIONAAL	Intensieve samenwerking gemeenten, UWV en re-integratiepartners in regionaal mobiliteitscentrum of regionale mobiliteitstreams	nader uit te werken	UWV	Via landelijk steunpakket

				IMMOND/REGIONAAL MOGELIJK	Verdere ontwikkeling van de Paskamer (House of Skills) voor mensen met een kwetsbare arbeidsmarktpositie met een laaggeschoold profiel of een taalachterstand	loopt	Samenwerking van IJmond Werkt!, TNO met Passport4Work, House of Skills	Co-financiering budget IJmond Werkt en TNO
				REGIONAAL	Kandidaten in beeld via heldere profielen	nader uit te werken	UWV en gemeenten	nader te bepalen
				LOKALE KEUZE, REGIONAAL MOGELIJK	Onderzoeken uitbreiding mogelijkheden tot detachering	nader uit te werken	lokaal nader te bepalen	lokaal nader te bepalen
				REGIONAAL	Stimuleren van ruimte bij werkgevers voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt	nader uit te werken	werkgevers-organisaties	nader te bepalen
				LOKALE KEUZE, REGIONAAL MOGELIJK	Intensievere samenwerking met sociaal ondernemers door regionale inzet Actieplan Impact Ondernemen	loopt	gemeente Haarlem Economie	lokaal nader te bepalen
3	Behoud voor mensen met een garantiebaan of WSW-indicatie	Werkzoekenden uit doelgroepregister of WSW indicatie		LOKALE KEUZE, REGIONAAL MOGELIJK	Vertaling landelijke extra middelen naar aanpak garantiebanen en beschut werk	nader uit te werken	UWV en gemeenten, samen met RWB ZK-IJ	Via landelijk steunpakket
				REGIONAAL	Doelgroep blijvend in beeld (ook bij werkgever)	nader uit te werken	UWV en gemeenten	nader te bepalen

		REGIONAAL	Aanpassingen van het Leerwerkloket en het Leerplein/Werkplein voor optimaal gebruik van de instrumenten van House of Skills	loopt	PoW	PoW		
		REGIONAAL	Stimuleren extra instroom in het technisch onderwijs door inzetten van Beta Tech Experience	loopt	Onderwijsinstellingen	PoW		
		REGIONAAL	Aanpak om jongeren te bereiken die in de bijstand komen, maar niet in beeld zijn bij het onderwijs, Leerwerkloket of het Leerplein	nader uit te werken	gemeenten W&I en RMC	nader te bepalen		
		REGIONAAL	Versterken samenwerking bedrijfsleven en onderwijs n.a.v. uitvoeringsagenda VSV	loopt	RMC-netwerk	nader te bepalen, mogelijk deels uit PoW		
		REGIONAAL	Versterken samenwerking bedrijfsleven en onderwijs n.a.v. aangepaste kwaliteitsagenda's MBO	loopt	RMC-netwerk	nader te bepalen, mogelijk deels uit PoW		
		REGIONAAL	Waar nodig versterken samenwerking bedrijfsleven en onderwijs gericht op stageplaatsen naar aanleiding van aanpak SBB	loopt	RMC-netwerk	nader te bepalen, mogelijk deels uit PoW		

		IJMOND	Actief benaderen van jongeren uit beeld en dienstverlening hierop in samenwerking met o.a. Heliomare	loopt	RMC-netwerk en Heliomare	o.a. budget IJmond werkt!
		IJMOND	Dienstverlening in een vroegtijdig stadium voor jongeren met intensieve begeleidingsbehoefte en/of met leerproblemen in de stap naar betaalde arbeid	loopt	VSO-PRO-scholen	o.a. budget IJmond werkt!
		REGIONAAL	Versterking Leer Werk Loket en dienstverlening van werk naar werk	nader uit te werken	UWV, gemeenten en onderwijs	Via landelijk steunpakket
		REGIONAAL	Opzetten erkend om- en bijscholingscurriculum voor werkzoekenden en werkenden in samenwerking met onderwijs	nader uit te werken	nader te bepalen	Via landelijk steunpakket en reguliere financiering onderwijs
		REGIONAAL	Uitvoering regionale aanpak basisvaardigheden Zuid-Kennemerland en IJmond	loopt	gemeenten	Budget Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB)
	WERK NAAR WERK					

6	Preventie: voorkomen van werkloosheid	Werkenden voor werknemers en zzp'ers	ZUID-KENNEMERLAND	Online informatie- en inspiratie bijeenkomst voor kleine zelfstandigen en zzp'ers in samenwerking met Stadsgarage, Platform voor Freelance musici en financiers in oktober	loopt	gemeente Haarlem, Heemstede, Bloemendaal W&I en EZ	gemeente Haarlem, Heemstede, Bloemendaal W&I en EZ
			JIMOND	Pilot aanpak zelfstandigen TOZO met aandacht voor rouwswerking, nieuwe kansen en omscholing	loopt	IJmond-gemeenten	Tozo-middelen
			REGIONAAL	Pilot Techniek met House of Skills en de Technologie Coalitie NH	loopt	RWB	nader te bepalen, mogelijk deels uit PoW
			REGIONAAL	Verbinding met het ondernemersnetwerk Netwerken werkt! In samenwerking met WSP	loopt	WSP	geen financiering nodig
			REGIONAAL	Verbinden relevante ondernemersnetwerken in samenwerking met VNO-NCW, MKB Haarlem en de Industriekring Haarlem en afstemmen strategie richting ondernemers	nader uit te werken	REO	nader te bepalen

		IJMOND	Samenwerking met woningcorporaties in de IJmond om een SROI-component toe te voegen voor leveranciers van de corporaties om zo extra banen te realiseren	loopt	IJmond-gemeenten	niet van toepassing
		REGIONAAL	Het creëren van een goed-werkend ecosysteem voor sociaal ondernemers als onderdeel van het Actieplan Impact Ondernemen	loopt	EZ Haarlem	lokaal nader te bepalen
		REGIONAAL	Werkgevers werk beschikbaar laten maken voor de doelgroep door middel van functie-/baancreatie	nader uit te werken	nader te bepalen	nader te bepalen
8	Creëren van nieuwe werkgelegenheid	Ondernemers REGIONALE KEUZE MET LOKALE UITWERKING	Bestuurlijke keuzes voor lokale banenmotoren voor de arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland en IJmond	nader uit te werken	REO	nader te bepalen

BILJAGE 2: ACTUALE SAMENSTELLING REGIONALE OVERLEGSTRUCTUUR

OVERLEG	BEREIK	THEMA'S	PILJER			DEELNEMERS	Andere partijen
bestuurlijk						Gemeenten	
Bestuurlijk overleg Arbeidsmarkt (BOA)	Zuid- Kennemerland en IJmond	Publieke thema's met betrekking tot arbeidsmarkt vanuit formele rol gemeenten en UWV	x			Floor Roduner (vz), Sjaak Struif, Gert-Jan Bluijs, Suzanne de Rooij van Zuidewijn, Marieke van Dijk, Brigitte van den Berg, Marianne Steijn, Annemiek van Outvorst (secr)	Rob van Hooven (UWV)
Regionaal Economisch Overleg (REO)	Zuid- Kennemerland met optie uitbreiding naar IJmond	Publiek-private economische vraagstukken: economische groei, duurzaamheid, circulariteit, energietransitie			?	x Robbert Berkhout (vz), Ellen Verheij, Nicole Mulder, Nico Heijink, (Marieke van Dijk, Jeroen Verwoort, Serge Ferraro)	Frances Berkhof (KvK), Karin van Broekhuizen (HiH), Talitha van der Elst (NOVA), Faridah Azimullah (MKB Haarlem), Petra van Tiel (VNO-NCW), Rosalie Smit (?)
Regionaal Werkbedrijf (RWB)	Zuid- Kennemerland en IJmond	Publiek-private thema's met betrekking tot arbeidsmarkt	x	x	x	? Floor Roduner (vz), Sjaak Struif, Marieke van Dijk, Nadira Rambocus (secr)	Rob van Hooven (UWV), Chris Driessen (FNV), Huub Duits (CNV), Frederike van Oostveen (AWVN), Jan Markerink (VNO-NCW), Ernst de Haas (ondernemer, OV IJmond), Talitha van der Elst (NOVA), Albert Strijker (Dunamare), Jurgen Woudwijk (PoW)

Tactisch en uitvoerend									
Keten-MT	Zuid-Kennemerland en IJmond	Publieke thema's met betrekking tot arbeidsmarkt vanuit formele rol gemeenten en UWV. Besluitvormend	x	x	?		Karin Meulenbelt (vz), Marc van der Zalm (Heemstede), Frank Veltkamp (Velsen), Annemiek van Outvorst (secr)	Rob van Hooven (UWV)	
Regionaal Economisch Overleg (ambtelijk)	Zuid-Kennemerland	Publieke thema's met betrekking tot economie en toerisme. Verkennend en informierend			?	x	Djoeke Kalis (vz), Team Economie en Toerisme Haarlem, Carola Stratman en Mireille Middendorp (Heemstede), Hessel Kruisman, Naomi Oud (Bloemendaal), Nadira Rambocus (Projectleider Arbeidsmarkt)		
Arbeidsmarkt Regionaal Overleg (AMRO)	Zuid-Kennemerland en IJmond	Publieke thema's met betrekking tot arbeidsmarkt vanuit formele rol gemeenten en UWV. Adviserend en beleidsmakend	x	x	?		Myrthe de Vlieger, Annemiek van Outvorst, Frans van Buuren (Haarlem en Zandvoort), Marleen Ettema (Heemstede en Bloemendaal), Petra Rook (Beverwijk), Barbara Heesterbeek (Heenskerk), Karen Bruijns (Velsen), Jurgen Woudwijk (PoW), Hanneke van der Meer (RMC), Nadira Rambocus (Projectleider Arbeidsmarkt)	Nol Kliffen (UWV), Edwin Coerver, Diane Hermans, Mark Rozenkranss (WSP)	

Ambtelijke beleidsgroep RMC	Zuid-Kennemerland en IJmond			X			Rogier vd Tweel (Bloemendaal), Jessica Jacobs (Heemstede), Sanne Kuijter (Beverwijk), Sharon Tensen (Velsen) en Kim van de Vliugt (Heemskerk), Hanneke van der Meer (Haarlem en Zandvoort)	
Projectgroep VSV	Zuid-Kennemerland en IJmond				X			VO scholen, MBO en samenwerkingsverband en VO
Perspectief op Werk Klankbordgroep	Zuid-Kennemerland en IJmond	Invulling en uitvoering van Perspectief op Werk	X	X	X	?	Jurgen Woudwijk (vz), Annemiek van Outvorst (Haarlem en Zandvoort), Marleen Etema (Heemstede en Bloemendaal), Karen Bruijns (Velsen), Petra Rook (Beverwijk), Barbara Heesterbeek (Heemskerk), Hanneke van der Meer (RMC)	Jan Markering (VNO-NCW), Frederike van Oostveen (AWVN), Ernst de Haas (Van der Eng), Huub Duits (CNV), Chris Driessen (FNV), Esther Metekohy (Nova College)
Overige overleggen (nader uitwerken)								
MRA Bestuurlijk Overleg Platform Economie	Metropoolregio Amsterdam	Economische ontwikkeling, waaronder Arbeidsmarkt en Onderwijs		X	X	X	Robbert Berkhout (Haarlem), Jeroen Verwoort (Velsen). Daarnaast bestuurders Almere, Amsterdam, Amstelveen, Edam-Volendam, Haarlemmermeer, Hilversum, Lelystad, Purmerend, Zaanstad	Geduputeerden provincie Noord-Hollanden provincie Flevoland,

MRA Directieoverleg	Metropoolregio Amsterdam	Economische ontwikkeling, waaronder Arbeidsmarkt en Onderwijs		x	x	x	Jorien Kaper (Haarlem), naam volgt (Velsen). Daarnaast directies Almere, Amsterdam, Amstelveen, Edam-Volendam, Haarlemmermeer, Hilversum, Lelystad, Purmerend, Zaanstad	
MRA Werkgroep Arbeids en Onderwijs	Metropoolregio Amsterdam	Arbeidsmarkt en Onderwijs		x	x	x	Tineke van Schaik (Beverwijk), Nadira Rambocus (Haarlem), Daarnaast beleidsmedewerkers Almere, Amsterdam, Amstelveen, Edam-Volendam, Haarlemmermeer, Hilversum, Lelystad, Purmerend, Zaanstad	Platform talent voor Technologie, SER, House of Skills
Stuurgroep VBZ KAM Platform Arbeidsmarkt	Kennemerland, Amstelland en de Meerlanden	Arbeidsmarkt/vraagstukken voor de zorg		x	x	x	Marieke van Dijk (gemeente Heemskerk), Ap Reinders (gemeente Haarlemmermeer), Marijn van Ballegooijen (gemeente Amstelveen)	Jan Welmers (vz, Helionare), Marian Stet (Hartekamp Groep), Petra Egbers (Ons Tweede Thuis), Naomi Tas (RIBW K/AM), Gerrit Oostendorp (Kennemerhart), Talitha van den Elst (ROC Nova College), Carla Rinkel (Hogeschool Inholland Haarlem) Edwin Coerver (UWV), Marion Fisser, Monique van 't Klooster, Astrid van Rooden (samen Voor Betere Zorg)